

BESLUIT van GS van Utrecht

VERZONDEN 10 MRT 2020

DATUM	10 maart 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2020-0268	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82073DBD	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	5 februari 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- Kaart planlocatie - Maatregelen huismus en vleermuizen - Aanvullingen van 21 februari 2020	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Bosweg e.o. (complex 304050 en 304080) te Amersfoort

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 5 februari 2020 van Bureau Waardenburg namens Nijhuis Bouw B.V., om ontheffing in het kader van artikel 3.3, eerste lid, en 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen van de huismus;

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis,

voor de periode van de verzenddatum van de ontheffing tot en met 31 december 2020.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het renoveren van de woningen in de wijk Leusderkwartier in Amersfoort. Het betreft woningen aan de Fahrenheitstraat en Bosweg. Zie bijlage 1 voor een overzicht van het plangebied.

De werkzaamheden bestaan uit:

- het geheel vervangen van isolatieplaten op het dak;
- het vervangen van de dakpannen;
- het eventueel plaatsen van zonnepanelen;
- het opnieuw voegen van de gevels;
- de na-isolatie van de spouw;
- de renovatie van de kozijnen;
- diverse technische verbeteringen aan het binnenklimaat door onder andere het aanbrengen van mechanische ventilatie.

De werkzaamheden starten in maart 2020 en worden eind augustus 2020 afgerond. De exacte planning per complex staat weergegeven in bijlage 3.

Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.1 en 3.5 van de wet voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*) en gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 31 december 2020.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 21 februari 2020, 5 maart 2020 en 6 maart 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De huismus is beschermd ingevolge artikel 3.1 van de wet. De gewone dwergvleermuis is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Huisumus

In het plangebied is de huismus aangetroffen. In totaal zijn er in de te renoveren woningen 16 broedparen van de huismus vastgesteld. De meeste hiervan maken gebruik van de daken van de flats aan de oostzijde van de Kelvinstraat. Het verdere leefgebied van de soort wordt niet aangetast door deze werkzaamheden.

Door uitvoering van de werkzaamheden gaan de nestlocaties van de huismus (tijdelijk) verloren. Dit betreft zes appartementencomplexen en de woning met nestlocaties van huismussen langs de Fahrenheitstraat. De werkzaamheden worden deels in het broedseizoen van de huismus uitgevoerd. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd. De start vindt plaats in maart 2020 in de twee appartementencomplexen waar de meeste nestlocaties van huismus zijn aangetroffen. De werkzaamheden duren circa 1 à 2 weken. In de meest kwetsbare periode (april/mei) worden de gebouwen aangepakt waar weinig tot geen huismusunestlocaties zijn aangetroffen. De overige bebouwing wordt aangepakt in de maanden mei tot en met september. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de nestlocaties ongeschikt gemaakt door het plaatsen van dakgootborstels onder de eerste panlat en het plaatsen van steigerdoek aan de kopse kanten van de bebouwing. De huismussen kunnen hierdoor wel het dak verlaten maar er niet onder terugkeren. Om voldoende alternatieve nestlocaties aan te bieden gedurende de werkzaamheden worden de woningen langs de Fahrenheitstraat (zie bijlage 3, pagina 20, blok D) en de appartementencomplexen langs de Bosweg (zie bijlage 3, pagina 20, blok E) begin maart geschikt gemaakt als nestlocatie voor de huismus. De woningen en appartementencomplexen worden geschikt gemaakt door toegankelijk maken van het dak, dit kan gebeuren door het verwijderen van de vogelschoot of het verplaatsen van de vogelwering naar de vierde panlat. De uitvoering van de werkzaamheden bedraagt 1 à 2 weken. Na uitvoering van de werkzaamheden zijn alle woningen direct weer toegankelijk als nestlocatie voor de huismus. De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren. Ondanks deze maatregelen wordt niet voorkomen dat er nestplaatsen van de huismus worden beschadigd/vernield. Hiervoor is dan ook een ontheffing nodig.

De huismus is opgenomen op de Rode Lijst broedvogels in de categorie 'Gevoelig'. De landelijke trend van huismus geeft een achteruitgang van meer dan 50%. De huismus behoort tot de 'soorten die sterk tot zeer sterk zijn afgenomen en algemeen zijn' (Vogelbescherming.nl). De staat van instandhouding als broedvogel in Nederland is matig ongunstig (sovon.nl). Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de huismus niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Gedurende het onderzoek in 2017/ 2018 is er één zomerverblijfplaats van twee exemplaren van de gewone dwergvleermuis aangetroffen binnen het plangebied. Gedurende aanvullend onderzoek in 2019 zijn er twee baltslocaties vastgesteld waarbinnen twee paarverblijven liggen. Op pagina 13 van bijlage 3 is een overzicht weergegeven van waar de zomerverblijfplaats en de baltsende dieren exact zijn aangetroffen. De verblijfplaatsen bevinden zich onder de dakpannen of in spouwmuren. Er kan niet worden uitgesloten dat de verblijfplaatsen ook tijdens de winter gebruikt worden door één of enkele exemplaren.

Door de werkzaamheden aan het dak en gevel worden er verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd/vernield. Ook kan doden en verstoren van de soort niet uitgesloten worden. Verblijfplaatsen in de spouwmuur zijn na de na-isolatie niet meer bereikbaar, de ruimte onder de dakpannen en dakbeschot veranderd niet door de werkzaamheden. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt. De invliegopeningen in de woningen worden voorzien van exclusion flaps. Minimaal drie dagen na het

plaatsen van de exclusion flaps wordt gestart met de spouwmuurisolatie (Bosweg: april en Fahrenheitstraat: augustus). De huidige verblijfplaatsen in de spouw en het dak worden vervangen door 63 inbouw vleermuiskasten in de bebouwing aan de Bosweg en Fahrenheitstraat. Van deze 63 vleermuiskasten zijn er 8 kasten behalve als zomer- en paarverblijf ook geschikt voor grotere kolonies en zijn er 10 kasten geschikt voor kraamkolonies van de gewone dwergvleermuis. Het plaatsen van de inbouwkasten vindt plaats tijdens uitvoering van de gevelwerkzaamheden. In blok A worden in maart 2020, 2 koloniekasten en 10 enkele inbouwkasten geplaatst. In blok B worden in april-mei 2020, 3 koloniekasten en 16 enkele kasten geplaatst, in blok C worden in mei-juni 2020, 3 koloniekasten en 13 enkele kasten geplaatst en in blok D worden vanaf augustus 2020, 8 koloniekasten en 8 enkele kast in de gevels geplaatst. Pagina 16 van bijlage 3 geeft een overzicht waar de kasten exact ingebouwd gaan worden. De maatregelen leiden hierbij tot een verbetering van het aanbod van verblijfplaatsen voor vleermuizen in de wijk Leusdenkwartier. De inbouwkasten worden op de gevels geplaatst die deel uitmaken van een territorium en betreft dezelfde gevel die een functie kan hebben als zomer- en of paarverblijf. Hierdoor is de kans groot dat de vleermuiskast na oplevering direct in gebruik kan worden genomen. De dieren kennen de locatie (gevel) waardoor een gewenningsperiode niet noodzakelijk is. De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren. Ondanks deze maatregelen wordt niet voorkomen dat er exemplaren worden gedood en verstoord en dat er verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield worden. Hiervoor is dan ook een ontheffing nodig.

De gewone dwergvleermuis is niet opgenomen op de Rode Lijst voor zoogdieren. Er is geen indicatie voor een afnemende trend (Jansen et al., 2017). De landelijke staat van instandhouding wordt als gunstig beschouwd. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van de belangen: 'volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'bescherming van flora of fauna' voor wat betreft de huismus; 'bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats' en 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voor wat betreft de gewone dwergvleermuis.

Volksgezondheid of openbare veiligheid

De te renoveren woningen dateren uit 1964 en voldoen niet aan de huidige kwaliteitsnormen voor binnenklimaat volgens vigerende landelijke normen zoals Bouwbesluit 2012. In artikel 3.21 en artikel 5.3 van het Bouwbesluit zijn relevante bepalingen opgenomen over vocht en thermische isolatie. Bekend is dat huisstofmijt en schimmels meer voorkomen in woningen met een slecht binnenklimaat dan in goed geventileerde en geïsoleerde woningen. Deze organismen vormen een bedreiging voor de gezondheid van bewoners. Uit onderzoek is gebleken dat 83% van de mensen met ademhalings-gerelateerde klachten in vochtige huizen wonen. Dit betreft klachten als astma, astmatische bronchitis en chronische bronchitis (www.perfectkeur.nl). 20% tot 30% van de bevolking leidt aan ademhalingsallergieën. Ook kan vocht in de woning er toe leiden dat chemische stoffen (zoals formaldehyde) uit bouwmaterialen vrijkomen (bron: www.rivm.nl). Dit kan op den duur ook leiden tot gezondheidsklachten. De te renoveren woningen in Amersfoort hebben reeds enige tijd geen structureel onderhoud ondergaan en kunnen te maken hebben met schimmel en vochtproblemen als gevolg van de aanwezigheid van valspezie in de spouwmuur (koudebrug), slechte ventilatievoorzieningen en/of vochtige kruipruimte. Vocht en tocht bevorderen de ontwikkeling van huisstofmijt, bacteriën en schimmels. Bewoners van de te renoveren woningen in Amersfoort kunnen gezondheidsklachten ondervinden door vocht en te weinig ventilatie in de woning. Om de woningen aan de huidige kwaliteitsnormen te laten voldoen is renovatie de meest milieuvriendelijke en duurzame oplossing. Het doel van de ingreep is dat de woningen een verbetering ondergaan waardoor vocht en tocht duurzaam worden beperkt.

Bescherming flora en fauna

Met de geplande maatregelen wordt het aanbod aan nestlocaties voor huismus en gierzwaluw uitgebreid en de functionaliteit van verblijfplaatsen voor vleermuizen verruimd van paar- en zomerverblijf naar meerdere verblijfplaatsen voor zomer- en ook kraamkolonies. Door de maatregelen kunnen de complexe functies voor vleermuizen gaan vervullen die momenteel niet aanwezig zijn. Grote groepen dieren zijn niet vastgesteld en in de huidige situatie daarmee uitgesloten. In totaal worden er in 63 inbouwkasten voor vleermuizen geplaatst, waarvan 6 kasten behalve als zomer- en paarverblijf ook geschikt zijn voor grotere kolonies en 10 kasten met de functie kraam-/winterverblijfplaats. Dit zijn 51 extra kasten waarvan 16 koloniekasten, van de 16 koloniekasten zijn er 10 kasten geschikt als kraamverblijfplaats. De maatregelen zijn afgestemd op maatregelen genoemd in het in ontwikkeling zijnde Soortenmanagementplan Amersfoort. Voor de huismus zijn na afloop van het werk alle huidige nestlocaties weer beschikbaar. Tevens wordt het aantal nestlocaties uitgebreid met 470 meter dakranden welke geschikt gemaakt worden als nestlocatie. Er zijn geen nestlocaties van de gierzwaluw in het plangebied

aangetroffen. Kopgevels die in potentie geschikt zijn (geen zuidelijke expositie) voor gierzwaluwen worden voorzien van inbouwstenen geschikt voor gierzwaluwen met een totaal van 48 inbouwstenen. Deze inbouwstenen kunnen ook door de huismus gebruikt worden als nestplaats.

Dwingende redenen van groot openbaar belang

Met het Klimaatakkoord committeren het Rijk en gemeenten zich aan het uitvoeren van maatregelen om de doelstellingen om CO₂ uitstoot te beperken, deze doelen moeten gehaald worden in 2020. Woningcorporaties hebben hierin een belangrijke opgave, die niet vrijblijvend is. De renovatie draagt, middels de reductie van emissies van broeikasgassen, bij aan de door de overheid gepromote stimuleringsmaatregelen om klimaatverandering tegen te gaan. De renovatie van de woningen in Amersfoort staat dus niet op zichzelf, maar kan het gezien worden als onderdeel van een pakket aan maatregelen binnen het "Klimaatakkoord Gemeenten en Rijk 2007 - 2011". Dit Klimaatakkoord is een overeenkomst van 12 november 2007 tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en enkele ministeries. De essentie van het akkoord is de afspraak dat men gezamenlijk gaat werken aan reductie van de uitstoot van broeikasgassen, aan een energiebesparing van 2% per jaar en aan de verhoging van het aandeel duurzame energie tot 20% van het totale energiegebruik in 2020. In dit akkoord is onder meer afgesproken dat het energieverbruik in woningen en gebouwen in 2020 50% lager moet zijn. Om deze doelstellingen te realiseren zijn forse inspanningen nodig van overheden (waaronder gemeenten), bedrijven (waaronder woningbouwverenigingen en -stichtingen) en particulieren. Met het ondertekenen van het Klimaatakkoord hebben gemeenten een rol gekregen in het vervullen van de landelijke klimaatdoelstellingen. Doel van het nationale klimaatbeleid is het tegengaan van klimaatverandering onder andere door een reductie van broeikasgassen. Het klimaatpanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) stelde vast dat klimaatverandering grote negatieve gevolgen kan hebben voor mens, dier en milieu.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen voldoende onderbouwd zijn om zwaarder te wegen dan het beschermingsbelang dat gediend wordt met de verbodsbepalingen op het beschadigen/vernielen van nestplaatsen van de huismus en het doden, verstoren en beschadigen/vernielen van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Alternatievenafweging

Er is geen andere bevredigende oplossing voor de renovatie van de woningen aan de Bosweg e.o.. De werkzaamheden zijn locatie gebonden, een andere locatie is dus niet aan de orde. Er is geen beter planning of inrichtings- en uitvoeringsalternatief. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met functie van de gebouwen voor huismussen en gewone dwergvleermuizen. Er zijn maatregelen genomen om de functionaliteit van de gebouwen als verblijfplaats te behouden en er worden maatregelen genomen om het doden van dieren te voorkomen (werken buiten de kwetsbare periode van betreffende soorten).

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

A black rectangular box redacting the signature of the official.

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Bureau Waardenburg, namens Nijhuis Bouw B.V. en de aanvulling hierop van 21 februari 2020, 5 maart 2020 en 6 maart 2020, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Nijhuis Bouw BV

Adres: Postbus 623

Postcode en woonplaats: 7300 AP Apeldoorn

Ontheffing 82073DBD voor het tijdvak van: van de verzenddatum van de ontheffing tot en met 31 december 2020.

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*); van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft de adressen in de wijk Leusderkwartier in Amersfoort zoals weergegeven in de aanvullende informatie toegestuurd op 21 februari 2020 en bijlage 1 bij dit besluit.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 6 bijgevoegd te zijn.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 10 tot en met 14, geregistreerd.

9. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Specifieke voorschriften

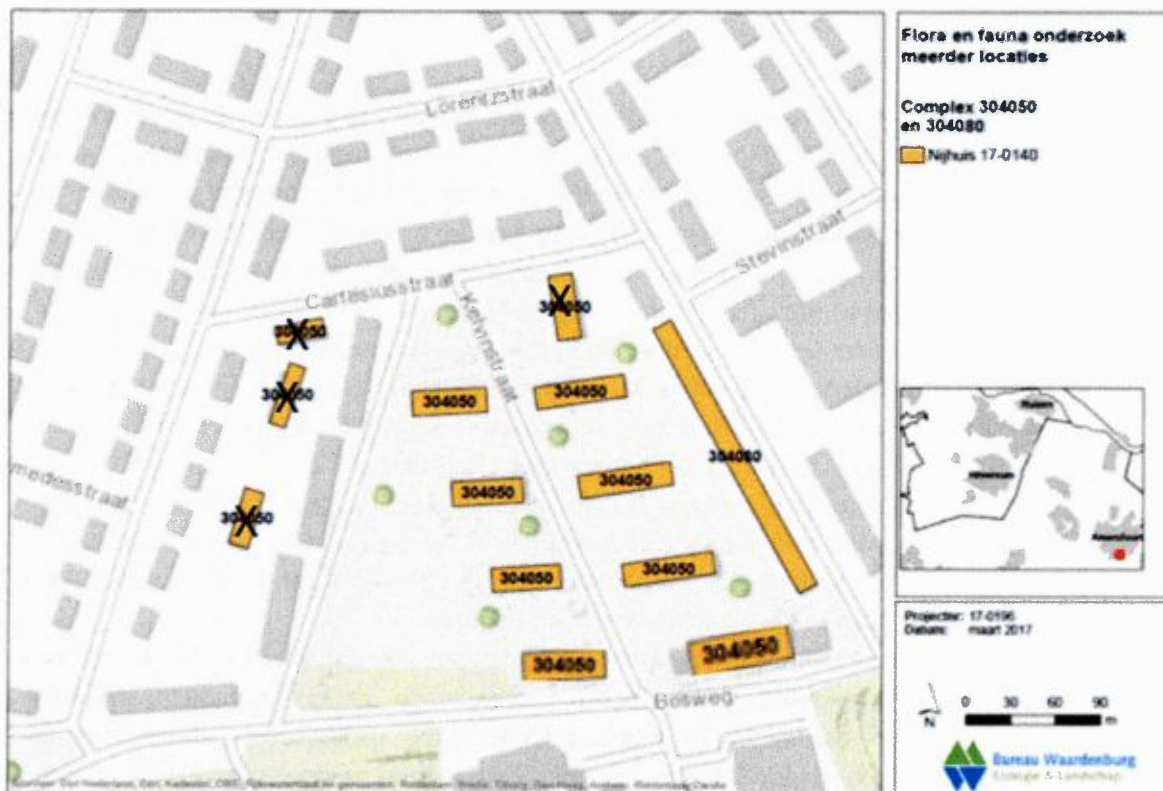
10. De maatregelen, genoemd in de Maatregelen huismus en vleermuizen in het rapport 'Toetsing renovatie woningen Fahrenheitstraat en Bosweg, Amersfoort', alsmede de aanvullingen op de aanvraag van 21 februari 2020, zie bijlage 2 en bijlage 3) dienen te worden opgevolgd.
11. Er dient niet gewerkt te worden in de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis en de huismus, tenzij voorafgaand aan de periode de verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt in de woningen waaraan werkzaamheden zullen plaatsvinden tijdens deze periodes. Voor de gewone dwergvleermuis zijn de meest kwetsbare periodes de winter- en kraamperiode. Voor de huismus is dit tijdens de broedperiode en tijdens vorstperiodes.¹
12. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient minimaal drie dagen - met gunstige weersomstandigheden voor de gewone dwergvleermuis - voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden of in de ongeschikt gemaakte verblijfplaatsen nog vleermuizen aanwezig zijn. Wanneer uit de controle blijkt dat de vleermuis de bebouwing nog niet verlaten heeft dan dienen aanvullende maatregelen te worden getroffen om de bebouwing verder ongeschikt te maken.
13. Indien er enkel werkzaamheden aan het dak uitgevoerd worden dient er rekening gehouden worden met het plaatsen van steigers voor de aanwezige vleermuisverblijfplaatsen. De in- en uitvliegopeningen dienen vrij te blijven.
14. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
15. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

¹ Dit kan verschillen door de meteorologische klimaatveranderingen. De exacte tijden en data dienen vastgesteld te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de aangevraagde soorten.

Bijlage 1 Kaart planlocatie

Afbeelding 0.1 Plangebied te renoveren woningen complexen 304050 (Bosweg) en 304080 (Fahrenheitstraat) te Amersfoort. Doorgehaalde woningblokken (X) behoren niet tot de ontheffingsaanvraag (maar zijn wel onderzocht op vleermuizen, huismus en gierzwaluw).

Bijlage 2 Maatregelen huismus en vleermuizen

Huismus

Maatregelen

Alleen complex 304050 heeft een functie voor huismussen. Het betreft de woonblokken aan weerszijde van de Kelvinstraat. Het grootste deel van de woonblokken wordt in de broedperiode van de huismus gerenoveerd. De broedperiode is globaal van maart tot en met juli. Door behoud van broedgelegenheid onder de daken wordt de functionaliteit van de woningen als nestlocatie niet aangetast. Voor woonblokken die in de broedperiode worden gerenoveerd moet worden voorkomen dat huismussen onder de daken gaan broeden. Dit gebeurt door voorafgaande aan de start van de broedperiode de nestlocaties ongeschikt te maken. De volgende aandachtspunten zijn van belang:

1. Zorg dat de vogels altijd een alternatieve nestplaats hebben in een (reeds gerenoveerd) woonblok op een zo kort mogelijke afstand van de werklocatie. Door gefaseerd te werken, per woonblok zo veel mogelijk nestgelegenheid te creëren voor huismussen en te starten in februari met het woonblok waarin geen nestplaatsen zijn aangetroffen (bijlage 2) wordt een tijdelijk verlies aan nestplaatsen in het broedseizoen opgevangen.
2. Alternatieve verblijfplaatsen voor huismussen zijn aanwezig op korte afstand van het plangebied. Veel andere huizen in de omliggende straten hebben hetzelfde type dak waardoor alternatieve schuil-, verblijf- en broedgelegenheid aanwezig is. Omdat niet zeker is of dit voldoende nestgelegenheid biedt voor de mussen wordt de volgende maatregel toegepast (zie 3).
3. In 304080 wordt nestgelegenheid voor huismus gecreëerd aan beide zijden van het dak (gootzijde). Deze werkzaamheden zijn vóór maart 2020 klaar. Mussen kunnen deze nestplaatsen gebruiken na afronding van het werk.
4. De renovatie in 304050 start met het woonblok dat in 2017 geen bezette nesten van huismus hadden (zie bijlage 2). Hierin wordt net als in 304080 nestgelegenheid aangebracht.
5. Om zeker te zijn dat in de woningen die in maart - juli gerenoveerd worden geen vogels broeden worden deze voorzien van vogelwering om vestiging van broedende huismussen en andere vogels te voorkomen. De vogelwering wordt aangebracht in februari. Vogelwering bestaat uit bijvoorbeeld uit steigerdoek dat om de goot en de eerste pannenrijen wordt aangebracht, een gootborstel en eventueel purschuim. De vogelwering wordt aangebracht onder begeleiding van een huismusdeskundige. Voordat de vogelwering wordt aangebracht wordt

gecontroleerd of er vogels aanwezig zijn. Er worden geen voorzieningen aangebracht waar dieren in verstrikt kunnen raken.

6. Na afronden van de werkzaamheden moet de vogelwering worden verwijderd zodat de daken weer toegankelijk zijn voor huismus.

Om te zorgen voor voldoende aanbod aan nestgelegenheid worden de pannendaken van alle zeven te renoveren woonblokken aan de gootzijde (beide zijden van het dak) voorzien van functionele nestplaatsen. De nestgelegenheid bestaat uit de ruimte onder de dakpannen aan een zijde van het dak. Het aan te brengen vogelschroot wordt een paar panlatten hoger aangebracht zodat de vogels onder de eerste 4 rijen dakpannen kunnen komen.

De dimensionering van de broedholtes in het broedbiotoop onder de dakpannen moet minimaal circa 8 cm hoog zijn en een dakpanlengte diep (circa 30 cm; BIJ12, 2017a). Dit is voldoende voor huismussen om te kunnen broeden. Indien nodig wordt een extra panlat aangebracht op de onderste rand van het beschot, zodat nestmateriaal goed blijft liggen en niet in de dakgoot wegglijdt, zonder dat de toegang voor de huismus te klein wordt. Bij plaatsing van het dakvoetprofiel langs de onderkant van het dak wordt rekening gehouden met het volledig toegankelijk houden van de ruimte onder de dakpannen. De maatregel wordt uitgevoerd aan beide zijden van het woonblok.

Deze maatregelen voor complex 304050 en 304080 waarborgen het behoud van de functionaliteit van de woonblokken als nestlocaties van huismus.

De bovenstaande maatregelen zijn bedoeld om het aanbod aan nestplaatsen ook tijdens werkzaamheden in het broedseizoen te behouden. Het tijdelijk verstoren van nestplaatsen wordt hierdoor geminimaliseerd waarmee effecten op de instandhouding uitgesloten zijn. Opzettelijke verstoring is dan niet van toepassing (Wnb art. 3.1.5). Dit neemt niet weg dat onder de Wet natuurbescherming (net als onder de Ffwet) in juridische zin sprake kan zijn van overtreding van de verbodsbepaling in Wnb art. 3.1, lid 2.

Vleermuis

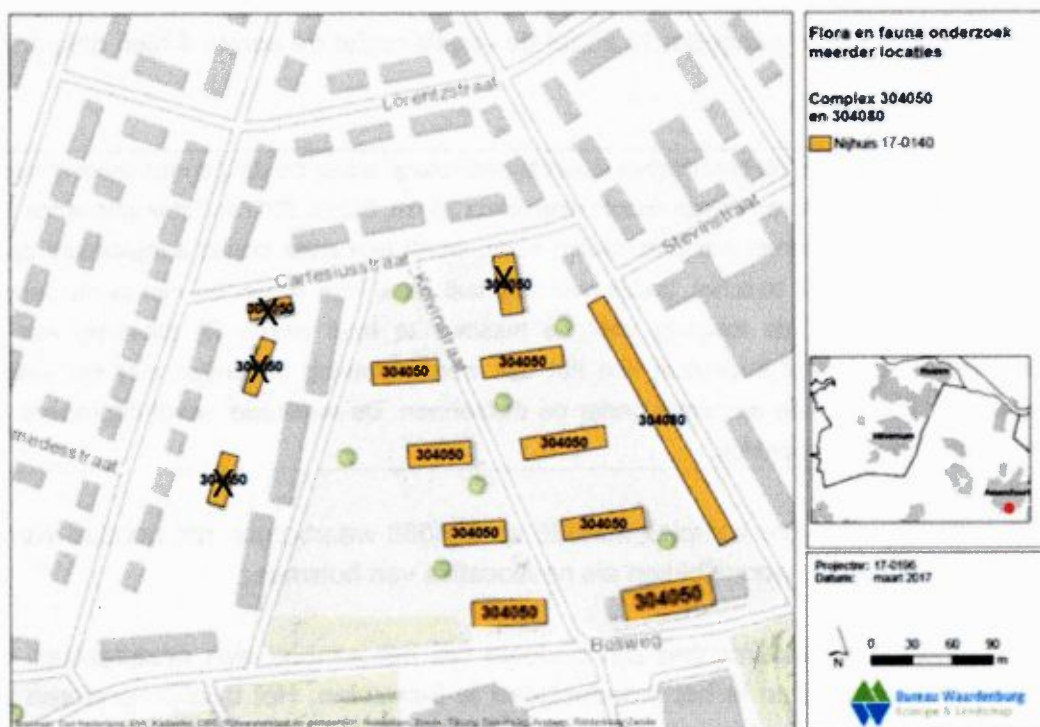
Maatregelen

Het aanbod van verblijfplaatsen voor vleermuizen wordt in stand gehouden door permanente vleermuiskasten in de kopse gevels van de gebouwen met een verdeelsleutel conform het SMP.

Plangebied en planning

Plangebied

In afbeelding 0.1 zijn de te renoveren complexen waarvoor ontheffing wordt aangevraagd weergegeven: 304050 (Bosweg; flats/appartementencomplexen) en 304080 (Fahrenheitstraat; rijwoningen) te Amersfoort.

Afbeelding 0.1 Plangebied te renoveren woningen complexen 304050 (Bosweg) en 304080 (Fahrenheitstraat) te Amersfoort. Doorgehaalde woningblokken (X) behoren niet tot de ontheffingsaanvraag (maar zijn wel onderzocht op vleermuizen, huismus en gierzwaluw).

De flats aan de Kelvinstraat, complex 304050, zijn oudere woningen met een pannendak. De flatgebouwen bestaan uit twee of drie woonlagen. In de voor- en achtergevels zijn ter hoogte van iedere woonlaag open stootvoegen aanwezig. De schoorstenen van de lagere flats zijn voorzien van een ombouw. Rondom de flatwoningen is veel groen aanwezig (Karels *et al.* 2019)

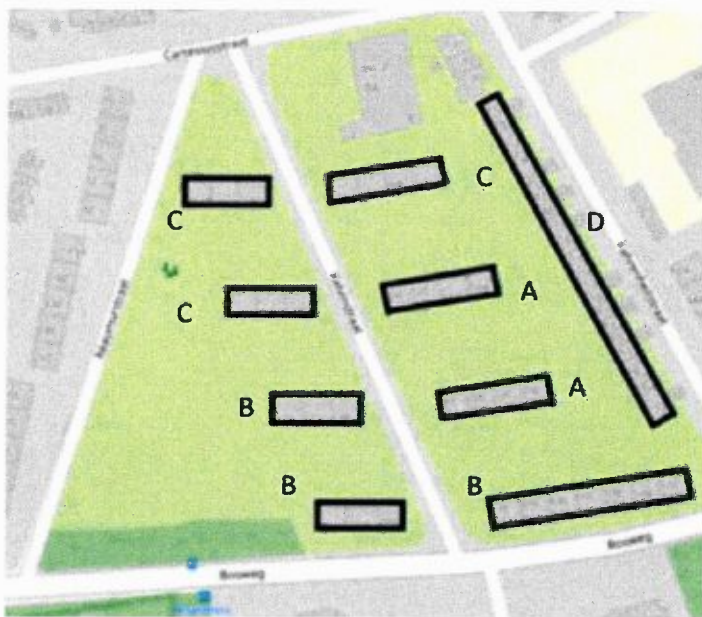
De rijwoningen aan de Fahrenheitstraat, complex 304080, zijn voorzien van schuine daken bedekt met pannen. Aan de straatzijde staan bergingen tegen de gebouwen. De kopwoningen zijn voorzien van een aangebouwde garage. Voor de stootvoegen in de gevels zijn roosters geplaatst (Karels *et al.* 2019).

Planning werkzaamheden

De planning van de werkzaamheden is als volgt (zie afbeelding 0.2 voor verwijzing naar A t/m D):

- A Werkzaamheden in maart 2020
- B Werkzaamheden in april – mei 2020
- C Werkzaamheden tussen mei – juli 2020
- D Werkzaamheden vanaf eind augustus 2020

Deze routing is in de eerste plaats afgestemd op de vastgestelde nestlocaties van de huismus.

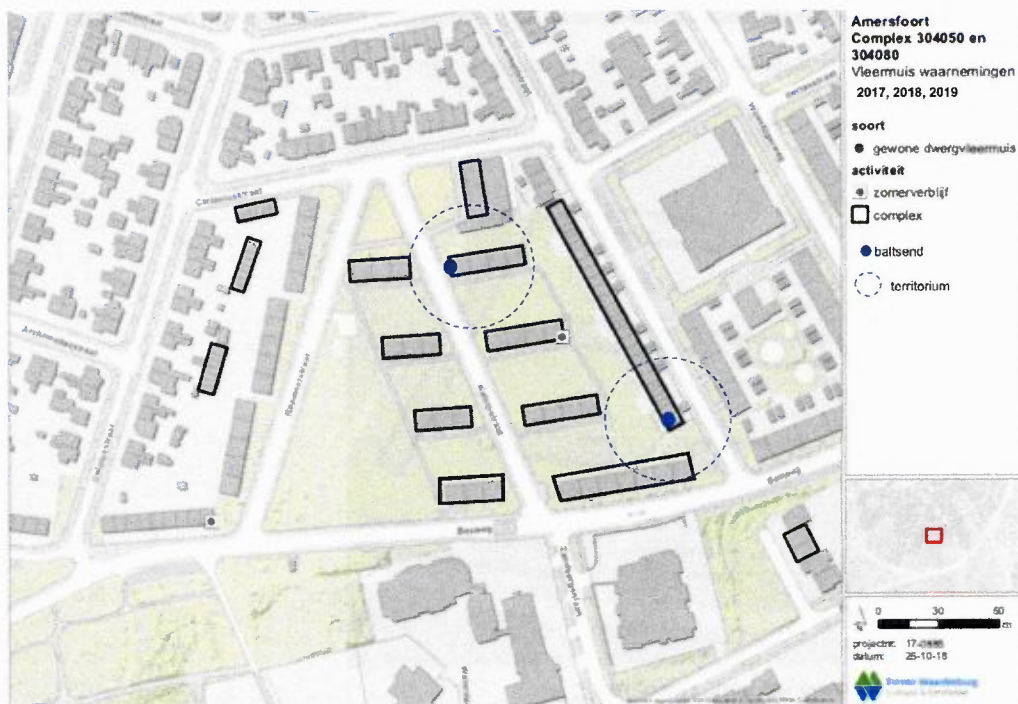
Afbeelding 0.1 Planning van werkzaamheden.

De werkzaamheden zijn onderverdeeld in:

- Dakwerk: het dak wordt geheel vervangen en van isolatieplaten en nieuwe pannen voorzien en eventueel ook van zonnepanelen voorzien.
- Gevelwerk: de gevels worden opnieuw gevoegd, de kozijnen gerenoveerd en de spouw gevuld.
- Binnenwerk: er worden diverse technische verbeteringen gemaakt, onder andere wordt het binnenklimaat verbeterd door het aanbrengen van mechanische ventilatie.

Gewone dwergvleermuis

Aantal verblijfplaatsen in te renoveren woningen: 1 zomerverblijfplaats en 2 paarverblijfplaatsen

Afbeelding 0.1 Waarnemingen en indicatieve territoria van gewone dwergvleermuis, Bosweg e.o. te Amersfoort bij veldonderzoek periode 2017-2019.

Bij het veldonderzoek in 2017 en 2018 (Karels *et al.* 2019) is één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in de te renoveren complexen, zie afbeelding 0.1 hierboven. Aanvullend zijn bij het veldonderzoek in 2019 (Boonman & Smit, 2019) in het kader van het SMP Amersfoort twee baltlocaties van de gewone dwergvleermuis in het plangebied vastgesteld, zie afbeelding 0.1. Baltlocaties liggen binnen een territorium, waarbinnen de paarverblijven liggen. De territoria van de baltzende dieren is indicatief weergegeven in afbeelding 0.1. De verblijfplaatsen bevinden zich onder de dakpannen of in de spouw.

Verblijfplaatsen van kolonies van enige omvang zijn niet vastgesteld. De kans om zulke verblijfplaatsen (die uit tientallen dieren bestaan) waar te nemen is hoog. Hierdoor zullen dit soort verblijfplaatsen niet gemist zijn tijdens het veldonderzoek. Met beide onderzoeken (Karels *et al.* 2019 en Boonman & Smit, 2019) is de onderzoeksinspanning voor de te renoveren woningen groter dan standaard vleermuizenonderzoek. Aangenomen mag worden dat de resultaten een representatief beeld geven van de aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied.

Geen permanent negatief effect op aantal verblijfplaatsen in de te renoveren woningen

De ruimte tussen dakpannen en dakbeschot verandert niet door het werk. De ruimte onder de dakpannen na afloop van het werk is gelijk aan de oorspronkelijk situatie, onder andere omdat er geen vogelschroot wordt aangebracht. Er is dus geen permanent effect op het aanbod aan mogelijke verblijfplaatsen onder de daken.

Wel worden de spouwmuren door isolatie niet meer geschikt als verblijfplaats. Daarom worden voor 1 april 2020, voorafgaand aan de start van de spouwmuurisolatie – conform het SMP- vleermuiskasten ingebouwd in de te renoveren woningen, waardoor de muren alsnog een duurzame functie als paar- en zomerverblijfplaats bieden. In totaal worden 63 vleermuiskasten aan de Bosweg (afbeelding 0.2) en Fahrenheitstraat (afbeelding 0.3) geplaatst. Van deze 63 vleermuiskasten zijn er 8 kasten behalve als zomer- en paarverblijf ook geschikt voor grotere kolonies en 10 kasten voor kraamkolonies. Met het inbouwen van deze 63 kasten wordt in ruime mate voorzien in verblijfplaatsen. NB de noordkant van flats zijn niet geschikt om inbouwkasten te plaatsen in verband met de aanwezigheid van balkons (er is hier onvoldoende muuroppervlakte beschikbaar voor inbouwkasten).

Tijdelijk effect op beschikbare verblijfplaatsen in te renoveren woningen

De werkzaamheden duren tot ca. twee weken per woningblok. Gedurende deze periode zijn de huidige verblijfplaatsen (één zomerverblijfplaats en twee paarverblijfplaatsen; spouwmuur en daken) niet beschikbaar voor dwergvleermuizen. Binnen hun paarterritorium maken gewone dwergvleermuizen gebruik van meerdere verblijfplaatsen. Ook voor hun zomerverblijfplaats maken gewone dwergvleermuizen gebruik van meerdere verblijfplaatsen en zijn ze niet gebonden aan een territorium. Voorafgaand aan de werkzaamheden is het aanbod van verblijfplaatsen vergroot door het aanbrengen van vleermuiskasten (zie hierboven). Het effect van de werkzaamheden is dat één van de (mogelijke) verblijfplaatsen binnen een territorium gedurende maximaal twee weken niet beschikbaar is. Na afronding van de werkzaamheden zijn de woningen weer beschikbaar als verblijfplaats (zie hierboven). Gezien de korte duur van de werkzaamheden per woningblok en het aanbod verblijfplaatsen zijn er voldoende alternatieven voor de gewone dwergvleermuis om naar uit te wijken.

Minimaal drie dagen voorafgaand aan de spouwmuurisolatie worden de invliegopeningen in de woningen voorzien van exclusion flaps, zodat dieren wel uit de spouw kunnen maar niet er in. Voor het plaatsen van de exclusion flaps worden de gevelpannen opgetild en wordt de achterliggende ruimte gecontroleerd op mogelijk aanwezige dieren. Minimaal drie dagen na het plaatsen van de exclusion flaps wordt gestart met de spouwmuurisolatie (Bosweg: april en Fahrenheitstraat: augustus).

Afbeelding 0.2 Locaties met inbouwkasten voor gewone dwergvleermuis, Bosweg.

Afbeelding 0.3 Locaties met inbouwkasten voor gewone dwergvleermuis, Fahrenheitstraat.

Gewenningsperiode

Een gewenningsperiode voor nieuwe voorzieningen is met name relevant als de dieren afhankelijk zijn voor hun overleving van deze voorzieningen; dat is als het aanbod aan verblijfplaatsen binnen hun activiteitsgebied dusdanig beperkt is, dat zij geen alternatief verblijf vinden als blijkt dat een bekende verblijfplaats niet meer beschikbaar is. In stedelijk gebied zijn zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen doorgaans niet limiterend, het aanbod is groot. Dit is in het Leusderkwartier, de wijk waarin het plangebied ligt, niet anders. Binnen hun paarterritorium maken gewone dwergvleermuizen gebruik van meerdere verblijfplaatsen. Ook voor hun zomerverblijfplaats maken gewone dwergvleermuizen gebruik van meerdere verblijfplaatsen. Ze zijn flexibeler in hun gebruik van zomerverblijfplaatsen dan andere type verblijfplaatsen omdat ze minder locatiegebonden zijn (geen territorium) en omdat ze minder strenge eisen stellen aan een zomerverblijfplaats.

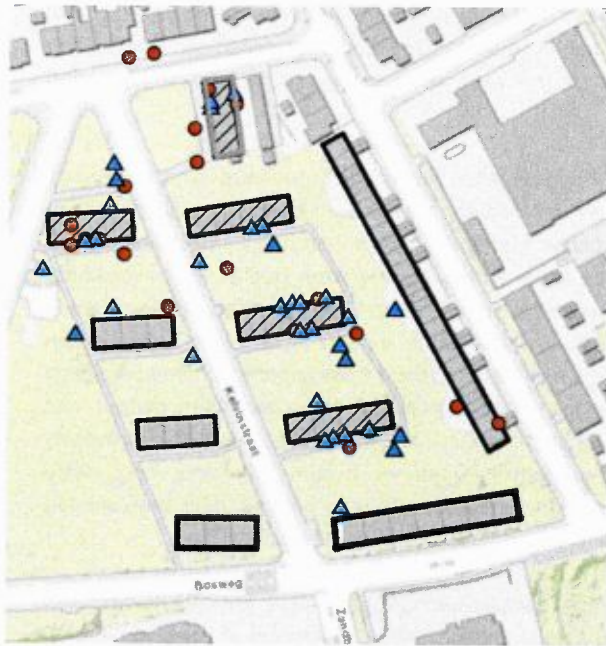
De daken van de te renoveren woningen zijn, behoudens de maximaal twee weken dat er renovatiewerkzaamheden plaatsvinden, beschikbaar als zomer- en paarverblijfplaats. De ruimte tussen dakpannen en dakbeschot verandert niet door het werk. De ruimte onder de dakpannen na afloop van het werk is gelijk aan de oorspronkelijk situatie. Een gewenningsperiode is dus niet aan de orde voor deze verblijfsmogelijkheden. Dit aanbod van alternatieve verblijfplaatsen is ruim voldoende om naar te kunnen uitwijken, als de vastgestelde zomer- en paarverblijfplaats gedurende twee weken niet beschikbaar is gedurende de werkzaamheden. Het betreffende dier / de betreffende dieren zijn met andere woorden voor hun overleving dus niet afhankelijk van de vleermuiskasten. Een gewenningsperiode van enkele maanden voor de vleermuiskasten (zoals als richtlijn in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis wordt genoemd) wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Los van bovenstaande, de gewenningsperiodes genoemd in de kennisdocumenten zijn richtlijnen. Het kennisdocument stelt ook dat hoe dichter de vervangende verblijfplaats bij de oorspronkelijke verblijfplaats wordt gerealiseerd, hoe groter de kans is op succes. Omdat de inbouwkasten vlak nabij de verblijven worden gerealiseerd (zelfde gevels) volstaat een kortere gewenningsperiode ook om die reden.

Huismus

Aantal nestlocaties in te renoveren woningen: 16 nestlocaties

Op grond van het onderzoek in 2017 is het aantal nestlocaties geschat op 17. Daarnaast werd in 2019 één nestlocatie langs de Fahrenheitstraat vastgesteld die in 2017 niet aanwezig was. Afbeelding 0.1 geeft alle waarnemingen weer tijdens meerdere veldbezoeken. Van de 18 nesten, zijn 16 binnen de te renoveren appartementen complexen / woningen vastgesteld. De overige nestlocaties betreft een appartementen complex die niet gerenoveerd zal worden binnen dit project.

Afbeelding 0.1 Verblijfplaatsen van huismus, Kelvin- en Fahrenheitstraat te Amersfoort.

Geen permanent effect op aantal nestlocaties in te renoveren woningen

De huismussen hebben nestlocaties onder de daken van de te renoveren woningen en appartementen complexen. De ruimte tussen dakpannen en dakbeschot verandert niet door het werk. De ruimte onder de dakpannen na afloop van het werk is gelijk aan de oorspronkelijk situatie, onder andere omdat er geen vogelschroot wordt aangebracht. Mocht een vogelschroot aanwezig zijn, dan wordt deze verwijderd. Er is geen permanent effect op het aanbod aan verblijfplaatsen. Na afloop van de werkzaamheden aan een woning / appartementen complex zijn de nestlocaties onder de daken per direct weer beschikbaar voor huismussen.

Tijdelijk effect op beschikbare nestlocaties in te renoveren woningen

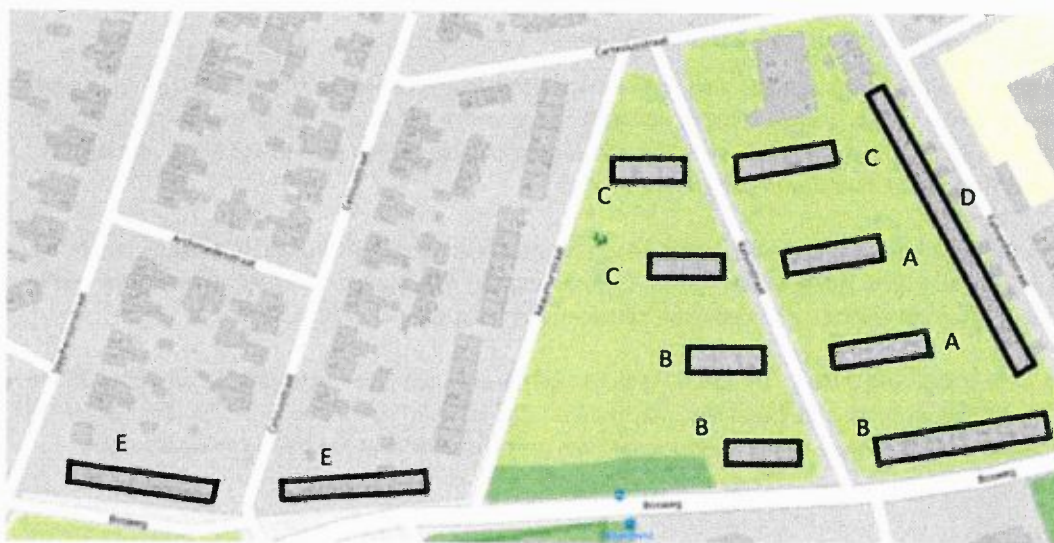
Voorafgaande aan het broedseizoen worden de woningen waar in het broedseizoen gewerkt wordt ontoegankelijk gemaakt voor huismussen. Dit betreft 6 appartementen complexen en de woning met nestlocatie van huismussen langs de Fahrenheitstraat.

De renovatie werkzaamheden aan twee appartementen complexen langs de Bosweg van complex 304040 (E in afbeelding 0.2) waar momenteel geen nestlocaties van huismus zijn (onderzocht in 2019; Boonman & Smit 2019), worden na het broedseizoen vanaf september 2020 uitgevoerd. Deze appartementen complexen worden voorafgaande aan het broedseizoen, begin maart 2020 geschikt gemaakt als nestplaats voor huismus. De onderste rijen dakpannen worden toegankelijk gemaakt om onder te nestelen. Hiervoor wordt vogelschroot verwijderd of de vogelwering wordt op de vierde panlat geplaatst.

De woningen langs de Fahrenheitstraat (complex 304080; D in afbeelding 0.2) worden voorafgaande aan het broedseizoen, begin maart 2020 geschikt gemaakt als nestplaats voor huismus. De onderste rijen dakpannen worden toegankelijk gemaakt om onder te nestelen. Hiervoor wordt vogelschroot verwijderd of de vogelwering wordt op de vierde panlat geplaatst. Binnen het broedseizoen worden hier geen werkzaamheden aan de daken uitgevoerd. De renovatie werkzaamheden starten hier vanaf eind augustus 2020.

De woningen en appartementen complexen met 16 nestlocaties waar in het broedseizoen gewerkt wordt zijn tijdens een deel van het broedseizoen niet beschikbaar voor huismussen. Na afloop van de werkzaamheden aan de woningen zijn de locaties onder de daken per direct beschikbaar voor huismussen. De lengte van de periode waarin de appartementen complexen tijdelijk niet beschikbaar zijn is 1 tot 2 weken. De werkzaamheden worden in maart gestart met de twee appartementen complexen waar de meeste (meer dan de helft van het totale aantal) nesten van huismus zijn vastgesteld (A in afbeelding 0.2). Omdat de werkzaamheden aan deze twee appartementen complexen begin april zijn afgerond, zijn ze alleen gedurende de eerste maand van de kwetsbare periode niet functioneel als nestplaats. Dit betekent dat de appartementen complexen zeker voor vervolglegels beschikbaar zijn en mogelijk zelfs voor eerste legels wanneer huismussen door ongunstige weersomstandigheden later beginnen met nestelen. In de meest kwetsbare periode (april, mei) worden de gebouwen aangepakt waar weinig tot geen huismussen broeden (B in afbeelding 0.2).

Omdat de 16 nestlocaties tijdens (een deel van) het broedseizoen niet beschikbaar zijn voor huismussen zullen de dieren gebruik moeten maken van alternatieve nestlocaties. Dit kan zijn in complex 304040 en 304080 (E en D in afbeelding 0.2) waar de onderste rijen dakpannen toegankelijk gemaakt worden voor huismussen om te nestelen.

Afbeelding 0.2 Planning van werkzaamheden en alternatieve verblijfplaatsen van huismus.

A Werkzaamheden in maart, begin april weer beschikbaar voor huismus

B Werkzaamheden in meest kwetsbare periode (april / mei)

C Werkzaamheden tussen mei en zomervakantie

D Alternatieve nestlocatie in broedseizoen. Werkzaamheden na zomervakantie, vanaf eind augustus

E Alternatieve nestlocatie in broedseizoen. Werkzaamheden vanaf september

Aantal beschikbare alternatieve nestlocaties tijdens renovatie: 470 m dakrand

In complex 304040 en 304080 (E en D afbeelding 0.2) is momenteel slechts één nestlocatie van huismus aanwezig. De appartementen complexen en woningen zijn nu beperkt toegankelijk door vogelwering / vogelschroot. Door de onderste rijen dakpannen toegankelijk te maken komt 250 m en 220 m dakrand beschikbaar in respectievelijk de fahrenheitstraat en de bosweg. Huismussen zijn sociale vogels en kunnen in kolonieverband broeden waarbij de nesten naast elkaar liggen. De 470 m dakrand biedt hierdoor meer dan genoeg ruimte voor 16 nestlocaties.

Hiermee is tijdens het broedseizoen een ruim aanbod aan alternatieve nestlocaties beschikbaar voor huismussen.

Tijdens het broedseizoen neemt het aantal beschikbare nestlocaties verder toe, doordat met het opleveren van woonblokken ook de nestlocaties onder daken voor huismussen beschikbaar komen.

Gewenningsperiode

Voor huismussen zijn er zoals hierboven aangegeven ruim voldoende alternatieve nestlocaties beschikbaar in complex 304040 en 304080. Daarnaast worden in het voorjaar woningen opgeleverd die weer geschikt zijn voor huismus.

Daar huismussen buiten het broedseizoen in groepjes rondtrekken zullen ze bekend zijn met alternatieve nestlocaties in nabijgelegen woningen. In de Fahrenheitstraat is reeds één nestlocatie aanwezig. Een gewenningsperiode voor deze locaties is dan ook niet van toepassing.

Aantal nestlocaties te renoveren woningen na oplevering

Na afloop van het werk zijn alle woningen en appartementen complexen beschikbaar voor huismus, daar de uit te voeren werkzaamheden identiek zijn en onder elk dak ruimte is voor nest of rustplek. Verder worden 16 inbouwstenen voor gierzwaluwen geplaatst van het type IB GZ 03 of vergelijkbaar. Deze zijn ook door huismus te gebruiken.

Of huismussen het dak van een woning kiezen als nestlocaties zal mede afhangen van de omgeving, met name de ligging van openbaar groen, de inrichting van een tuin etc. De renovatiewerkzaamheden hebben geen betrekking op de openbare ruimte en inrichting van particuliere tuinen.

Daar de complexen 304040 en 304080 geschikt gemaakt worden als nestplaats, wordt 220 + 250 m dakrand toegevoegd aan geschikte nestlocaties. Dit is ruim voldoende voor de aanwezige 16 broedparen en afdoende om de aanwezigheid van huismus in dit deel van de wijk te waarborgen.

Bronnen

Karels M.A, M. Boonman & G. Hoefsloot, 2017. Toetsing renovatie woningen Fahrenheitstraat en Bosweg, Amersfoort. Inventarisatie, effecten en maatregelen huismus, gierzwaluw en vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming. Complex 304050 en 304080. Bureau Waardenburg Rapportnr. 18-174. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Boonman, M. & G.F.J. Smit 2019. Inventarisatie huismus, gierzwaluw en vleermuizen in enkele wijken in Amersfoort en Hoevelaken in 2019. Inventarisatie t.b.v. na-isolatie en SMP Amersfoort. Bureau Waardenburg Rapportnr. 19-239. Bureau Waardenburg, Culemborg.